

Bestrijdingsmiddelen

Lobby blokkeert duurzaam gebruik pesticides, zeggen milieuorganisaties



Op landbouwpercelen worden bestrijdingsmiddelen ingezet bij de lelieteelt. Beeld Meten=Weten

Nederland dringt het gebruik van pesticiden nauwelijks terug, omdat het de oren laat hangen naar belangenorganisaties, stellen drie milieuorganisaties.

Onno Havermans 6 december 2022, 08:41

Van de beoogde trendbreuk in het denken en doen over gewasbeschermingsmiddelen komt vooralsnog niet veel terecht. Dat komt door de invloed van boerenorganisatie LTO en fabrikanten van bestrijdingsmiddelen op het Nederlandse pesticidenbeleid, zeggen drie kleine milieuorganisaties.

Daarmee voldoet Nederland niet aan de Europese richtlijn voor duurzaam pesticidengebruik, concluderen Pesticide Action Network Nederland, Foodwatch en Meten=Weten in een rapport dat ze dinsdag publiceren. Volgens de organisaties heeft het ministerie van landbouw, natuur en voedselkwaliteit vooral plannen vastgelegd die in het belang zijn van agro-firma's en niet of nauwelijks tot reductie van pesticidengebruik leiden.

Oud-minister Schouten in brief: 'Omslag in pesticidengebruik is nodig'

De drie organisaties analyseerden interne documenten van het ministerie over het tot stand komen van het Jaarplan 2021 van het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie gewasbescherming 2030. Ze kregen inzage na een verzoek om openbaarmaking volgens de Wet openbaar bestuur (Wob), die afgelopen voorjaar is vervangen door de Wet openbare overheid (Woo).

Het Uitvoeringsprogramma is in 2020 vastgesteld in overleg met veertien betrokken partijen. Toenmalig landbouwminister Carola Schouten sprak in een brief aan de Tweede Kamer van een beoogde trendbreuk in pesticidengebruik. Ze benadrukte het belang van gewasbeschermingsmiddelen voor een goede oogst, maar stelde ook dat een omslag in het gebruik nodig is.

Biologische sector is niet vertegenwoordigd

De acties die zijn vastgelegd in het vorig jaar gepresenteerde jaarplan gaan niet voor die omslag zorgen, stellen de drie milieuorganisaties. Ze zien een voortzetting van programma's, pilots en onderzoeken 'die tot dusver ondoelmatig en inefficiënt zijn gebleken'.

Ook draait het om technische oplossingen zoals nieuwe spuitdoppen en een waterzuiveringsstelsel voor open bollenteelt, en een snelle Europese toelating van nieuwe veredelings technieken als CRISPR-Cas, een methode om zaadgoed en planten genetisch te veranderen. Het is maar de vraag of techniek en innovatie gaan leiden tot vermindering van het pesticidengebruik, zeggen de milieuorganisaties.

Uit de stukken blijkt volgens hen dat belangenorganisaties als LTO, de vereniging van toeleveringsbedrijven Agrodix en de stichting van ontwikkelaars van gewasbeschermingsmiddelen Nefyto grote invloed hebben op het Nederlandse beleid. Alle drie maken deel uit van de kerngroep die het ministerie heeft geadviseerd bij het opstellen van het jaarplan.

De biologische sector is niet vertegenwoordigd, merken de milieuorganisaties op. Dit constateerde adviesbureau KPMG ook al in mei vorig jaar in een [rapport over de organisatie van het Uitvoeringsprogramma](#), dat ook via de Wob werd vrijgegeven. KPMG is erg kritisch: het ministerie toont geen leiderschap, er is geen evenwichtige balans tussen de partijen, de partijen zijn geen van allen onafhankelijk, er wordt onvoldoende gestuurd op resultaten.

Nederlands beleid nog ver verwijderd van Europese doelstelling

Een Europese richtlijn uit 2009 verplicht lidstaten om elke vijf jaar een nationaal actieplan op te stellen voor het duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Daarin moeten doelen, meetmethodes en acties staan om de risico's en effecten van het gebruik van deze middelen te verminderen en alternatieven te bevorderen.

Pan NL, Foodwatch en Meten=Weten wijzen erop dat het Nederlandse beleid nog ver verwijderd is van de Europese doelstelling voor 2030, die door Eurocommissaris Frans Timmermans is vastgelegd in de Farm to Fork-strategie. Die gaat uit van een halvering van het gebruik van synthetische pesticiden, en omschakeling tot minimaal 25 procent biologische landbouw in 2030.

De drie verwijzen ook naar het [burgerinitiatief Red Bijen en Boeren](#), dat door ruim een miljoen Europeanen is ondertekend en daarom door de Europese Commissie moet worden behandeld. Ze roepen het kabinet op tot een actieplan dat aansluit bij die maatschappelijke realiteit, voldoet aan de Europese richtlijn en met behulp van onafhankelijke experts wordt opgesteld.

Het ministerie spreekt tegen dat de biologische sector niet is vertegenwoordigd en stelt dat ook andere partijen als waterbedrijven en Natuur&Milieu aan tafel zitten bij het overleg. Ook stelt ze dat Nederland wel degelijk voldoet aan de Europese afspraken.

Lees ook:

Weg met steeds weer nieuwe vormen van landbouwgif

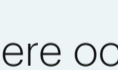
Hun ideaal is een wereld zonder landbouwgif, hun doel [het gebruik van bestrijdingsmiddelen uitbannen](#). Wie zijn de mensen achter Pesticide Action Network Nederland (Pan-NL), de nummer 14 in de Duurzame 100?

Waarom is het zo moeilijk om te stoppen met gif spuiten?

Landbouwgif schaadt de gezondheid en verstoort de natuur. [Het gebruik van pesticiden moet daarom omlaag](#). Maar waarom is het zo moeilijk om te stoppen met spuiten?

Ochtend nieuwsbrief

Schrijf u in en ontvang iedere ochtend een overzicht met de belangrijkste stukken uit de krant.

 Uw e-mailadres


duurzaamheid&economie

Net binnen

[MEER >](#)
[Toeslagenaffaire](#)

Het lukt nog steeds niet om toeslagnslachtoffers snel te helpen

[Liveblog Oorlog in Oekraïne](#)

Luchtalarm in Oekraïne bij begin top met Europese Unie

[Senioren](#)

Vergrijzing binnen gevangenen leidt tot problemen

[Eredivisie](#)

Hekkenluiter FC Groningen ontslaat technisch directeur Fledderus

[Interview Bedreigde zoogdieren](#)

De natuur op Madagaskar is uniek, maar een uitstervingsgolf dreigt

[Energieleveranciers](#)

File op het stroomnet: krijgen groene klanten voorrang op fossiele?

[Half procentpunt](#)

Inflatie is 'veel te hoog' en dus grijpt Europese Centrale Bank naar het rentewapen

Best gelezen

[MEER >](#)

- Spionageballon uit China gespot boven VS**
- Tien jaar wachten op asiel: 'Gouden jaren zijn van me afgepakt'**

[MEER DUURZAAMHEID&ECONOMIE >](#)

Wilt u iets delen met Trouw?

Tip [hier](#) onze journalisten

Algemeen

Over ons
Contact met Trouw
Privacystatement
Abonnementsvoorwaarden
Gebruiksvoorwaarden
Cookiebeleid
Privacy-instellingen
Auteursrecht
Colofon

Service

Klantenservice
Mijn account
Vakantieservice
Adverteren
Losse verkoop

Meer Trouw

Abonneren
Nieuwsbrieven
Digitale krant
Webwinkel
RSS-feeds
Facebook
Twitter
Android apps
iOS apps

Navigeer

Columnisten
Recensies
Archief

Op alle verhalen van Trouw rust uiteraard copyright.

Wil je tekst overnemen of een video(fragment), foto of illustratie gebruiken, mail dan naar copyright@trouw.nl.

© 2023 DPG Media B.V. - alle rechten voorbehouden

